

בבית הדין הצבאי לערעורים

בפני :

אל"ם ארז פורת - שופט

בעניין :

התובע הצבאי הראשי – המערער (ע"י ב"כ, רס"ן מרק פרי)

נגד

ש/XXX בח"ג י' נ' – המשיב (ע"י ב"כ, סרן עומר קנובלר)

ערעור על פסק דין של בית הדין הצבאי לתעבורה במחוז שיפוטי המרכז שניתן בתיק מרכז (תעבורה) 29/16 (אל"ם מאיה הלר – הנשיאה) ביום 22.3.2016. הערעור (קולת העונש) התקבל.

פסק - דין

1. התביעה הצבאית משיגה על העונש שנגזר למשיב, שהורשע על-פי הודאתו, בעבירה שעניינה נהיגה ברכב, לפי תקנה 26(4) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961. כעולה מכתב האישום בו הורשע, ביום 15.10.2015, בשעות הצהריים, נהג המשיב ברכב צבאי, במהירות של 40 קמ"ש, בסמוך לצומת כבישים. לפתע נרדס, וכתוצאה מכך סטה הרכב לימין הדרך ופגע בגדר בטיחות. כתוצאה מהתאונה נגרמו לרכב הצבאי נזקים בשיעור של כ-11,000 ש"ח.

2. בית הדין קמא גזר למשיב עונש של פסילה על-תנאי, 500 ש"ח קנס וכן 1,000 ש"ח פיצוי לצה"ל. לא נעלמה מעיני בית הדין קמא פסילת המינימום הקבועה בפקודת התעבורה לעבירה הנדונה, שמישכה שלושה חודשים. חרף האמור, לאור הודאתו בהזדמנות הראשונה, עברו התעבורתי הנקי, משך וותק נהיגה ממושך ולהיקף הנזק שנגרם ש"אינו מכביד", החליט בית הדין לסטות מפסילת המינימום, כאמור.

3. התביעה הצבאית עתרה להחמרה בענישת המשיב, בדרך של הוספת פסילת רישיונות בפועל, בשים לב למסוכנות הרבה הטמונה באופן נהיגה ברכב בלא לשלוט בו כנדרש. נטען, כי משנקבעה לעבירה ענישת מינימום יש לסטות ממנה על דרך הכלל רק במקרים נדירים, וכי אין בנסיבות העניין הצדקה להקלה כה מופלגת עם המשיב.

4. המשיב עתר לדחיית הערעור. נטען, כי כעולה מהראיות הוא ישן פרק זמן מספק עובר לקרות התאונה, ולא נפל כל דופי התנהגותי באופן תפקודו. צוין, כי התאונה ארעה בסיומו של יום עבודה, וכי נרדם בשל שמש חזקה, שאפשר וגרמה לו למכת שמש שהביאה להירדמותו. עניין זה אינו דבר צפוי שניתן לקדמו באופן כלשהוא. לפיכך, סבור המשיב כי אין הצדקה להחמיר בענישתו.

דיון והכרעה

5. חובתו הבסיסית של כל נהג היא להתחיל בנהיגה רק משברור לו כי הוא במצב המאפשר לו לנהוג, בלא שנשקף מפעולה זו סיכון למשתמשים האחרים בדרך. לפיכך, נהג שחש עייפות בתחילת הנהיגה או מי שאינו במלוא חושיו נדרש לנקוט בפעולות המתחייבות כדי להסיר כל סיכון מאופן נהיגתו, ואם הדבר בלתי אפשרי, עליו לחדול מנהיגה, עד שתוסר הסכנה.

6. בענייננו, כעולה מדברי המשיב, הוא נהג אחר יום עבודה. במצב דברים זה עליו להיות מודע לקושי הכרוך בנהיגה מקץ מאמץ של יום עבודה בשמש, ולנקוט בפעולות להתרענן, טרם שיחל בנהיגה. לעניין זה נפסק כי-

"ההלכה היא, שנהג שנרדם, היה צריך להרגיש לפני שנרדם כי הוא עייף וכי אינו כשיר לנהוג ואם הוא ממשיך לנהוג למרות עייפותו, הוא עושה זאת ביודעין שהוא עשוי להירדם ולסכן ע"י כך עוברי דרך אחרים או נוסעים במכוניתו" (ע"פ (באר-שבע) 7329/01 פרקליטות מחוז הדרום נ' שמואל (לא פורסם, 5.12.2001)).

אף בענייננו, הירדמותו של המשיב (שעה שאין טענה כי הייתה זו התרחשות בלתי נמנעת) מלמדת שנהג כשאינו במצב של שליטה ראויה ברכב.

7. משנקבע לעבירה הנדונה עונש מינימום, נפסק כי "החריגה מעונש המינימום ראוי לה שתתקיים במשורה" (רע"פ 8387/06 איילא נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 1.11.2006)). הענישה שהוטלה בערכאה קמא אינה הולמת את חומרת המעשה והסיכון הרב שבצידו. תוצאת העבירה במקרה זה הינה נזקי רכוש בלבד, אולם תוצאה זו, שאפשר כי היא בגדר נס ממש, אינה משקפת את פוטנציאל הסיכון הטמון בעבירה. מלבד זאת, הענישה שהוטלה סוטה באופן משמעותי מרמת הענישה הנוהגת בעניינה של העבירה הנדונה (השוו ע"ת/13/1 התובע הצבאי הראשי נ' רס"ר

לאל (2013); ע"ת/2/16 התובע הצבאי הראשי נ' סרן שמואל (2016)). אשר על כן, ראיתי לקבל את ערעור התביעה. בשים לב לכך שאין דרכה של ערכאה זו למצות את מלוא חומרת הדין עת מתקבל ערעור התביעה על מידת העונש, ונוכח עברו התעבורתי הנקי של המשיב משך שנים ארוכות, ראיתי להוסיף לענישת המשיב שלושים ימי פסילת רישיונות נהיגה צבאי ואזרחי בפועל. ממשכה של הפסילה תנוכה ההתליה המנהלית בת שלושים יום לגבי הרישיון הצבאי. המשיב יפקיד את רישיונו האזרחי (במידה וההתליה המנהלית הייתה למשך שלושים ימים) עד יום 17.4.2016 שעה 11:00 במשרדי סמכות רישוי צה"ל.

ניתן והודע היום, ו' בניסן התשע"ו, 14 באפריל 2016, בפומבי ובמעמד באי-כוח הצדדים.

ארז פורת, אל"ם
שופט בית הדין הצבאי
ל ע ר ע ו ר י ם

למקור	נאמן	העתק	חתימת המגיה: _____
מכני	קורל	סגן	
הדין	בית	קצינת	תאריך: _____